

Innovatsioon ja majandus

marek.tiits@eesti.ee

Majanduskasv \neq majandusareng

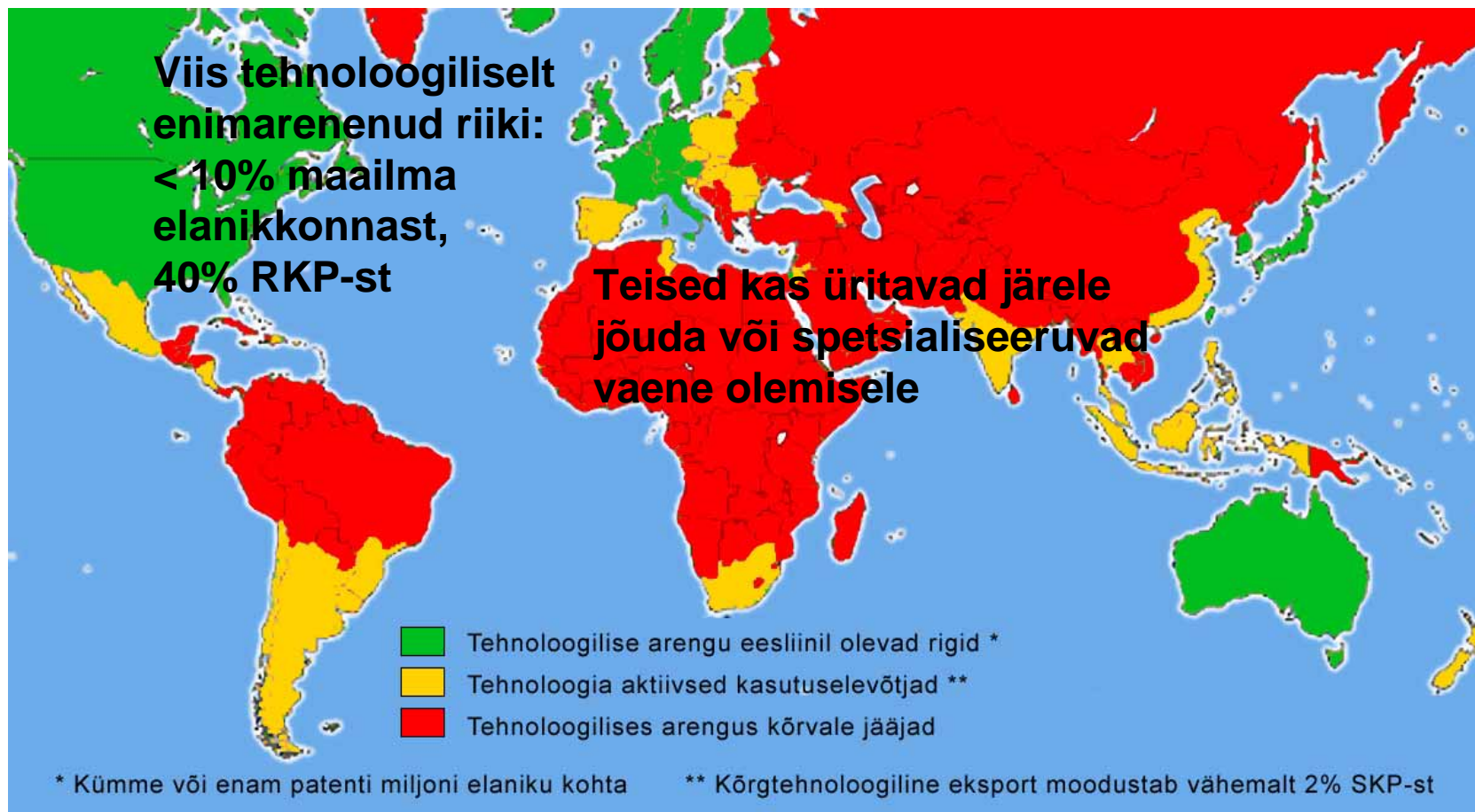
- **Botswana**

- Muljetavaldav majanduskasv: 1966-2004 iga-aastaselt keskmiselt 9,9%
 - Põllumajandus: 40% -> 2% SKP-st
 - Teenindus: 46% -> 53% SKP-st
- Peamine sissetulekuallikas *De Beers* & Botswana ühisomanduses olev teemandikaevandus
 - 70% eksporditulust, 30% SKP-st, 50% valitsuse tuludest
- Töötuse määr 24%, mitteametlik hinnang ~40%
- 40% elanikkonnast HIV/AIDS positiivsed

Majanduskasv \neq majandusareng

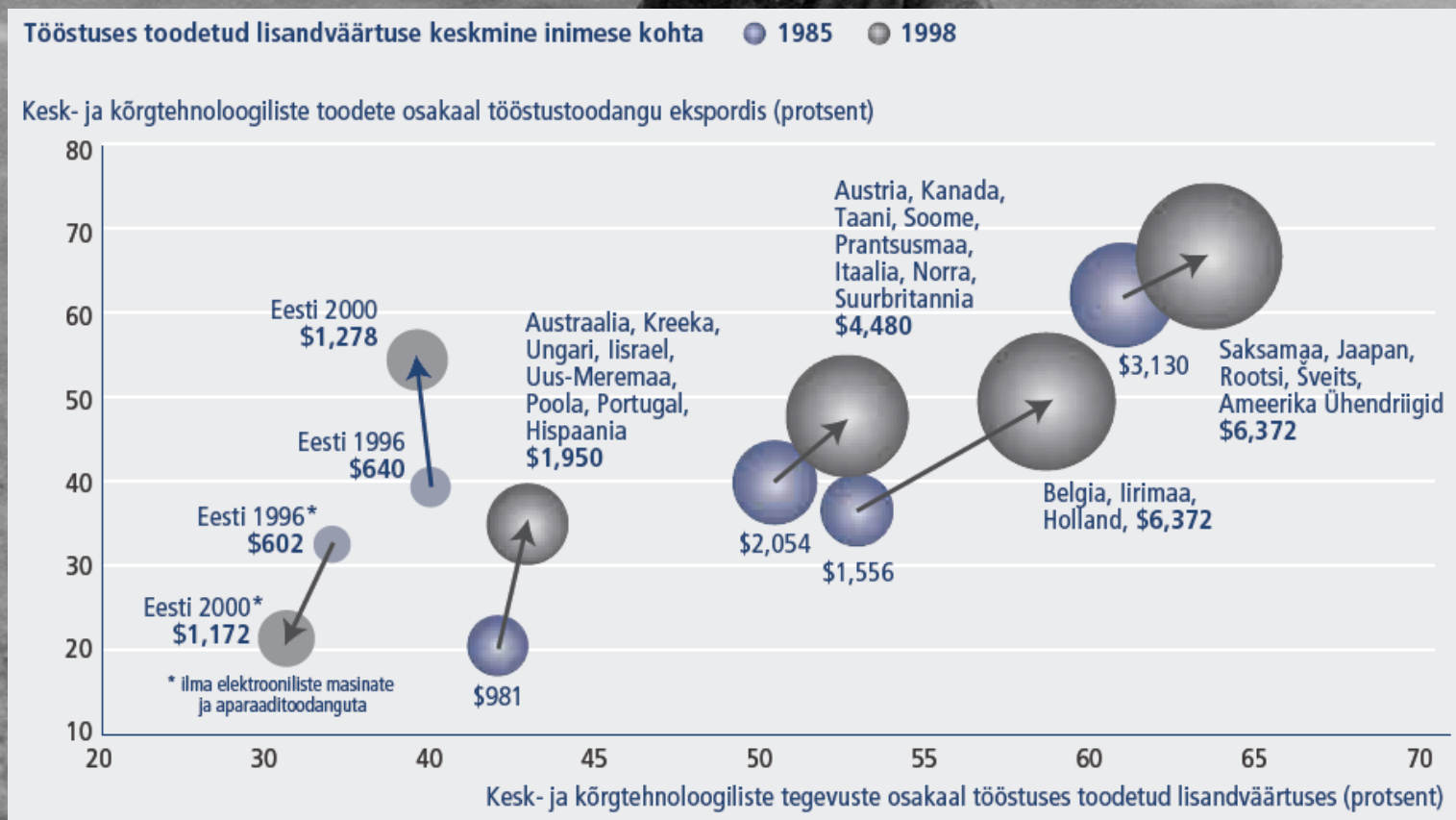
- **Eesti jt arenevad turud 2000+**
 - arenenud riikides suhteline majandusseisak
 - madalad intressimäärad ja atraktiivsete investeerimisvõimaluste nappus
 - massiivsed kapitalivood arenevatele turgudele
 - majandustegevuste globaalne ümberpaiknemine
 - globaalne kinnisvarabuum
 - Ida-Euroopa süvenev võlakoormuse kasv *verus* Kagu-Aasia plahvatuslikult kasvanud väliskapitali reservid

Globaalne tööjaotus

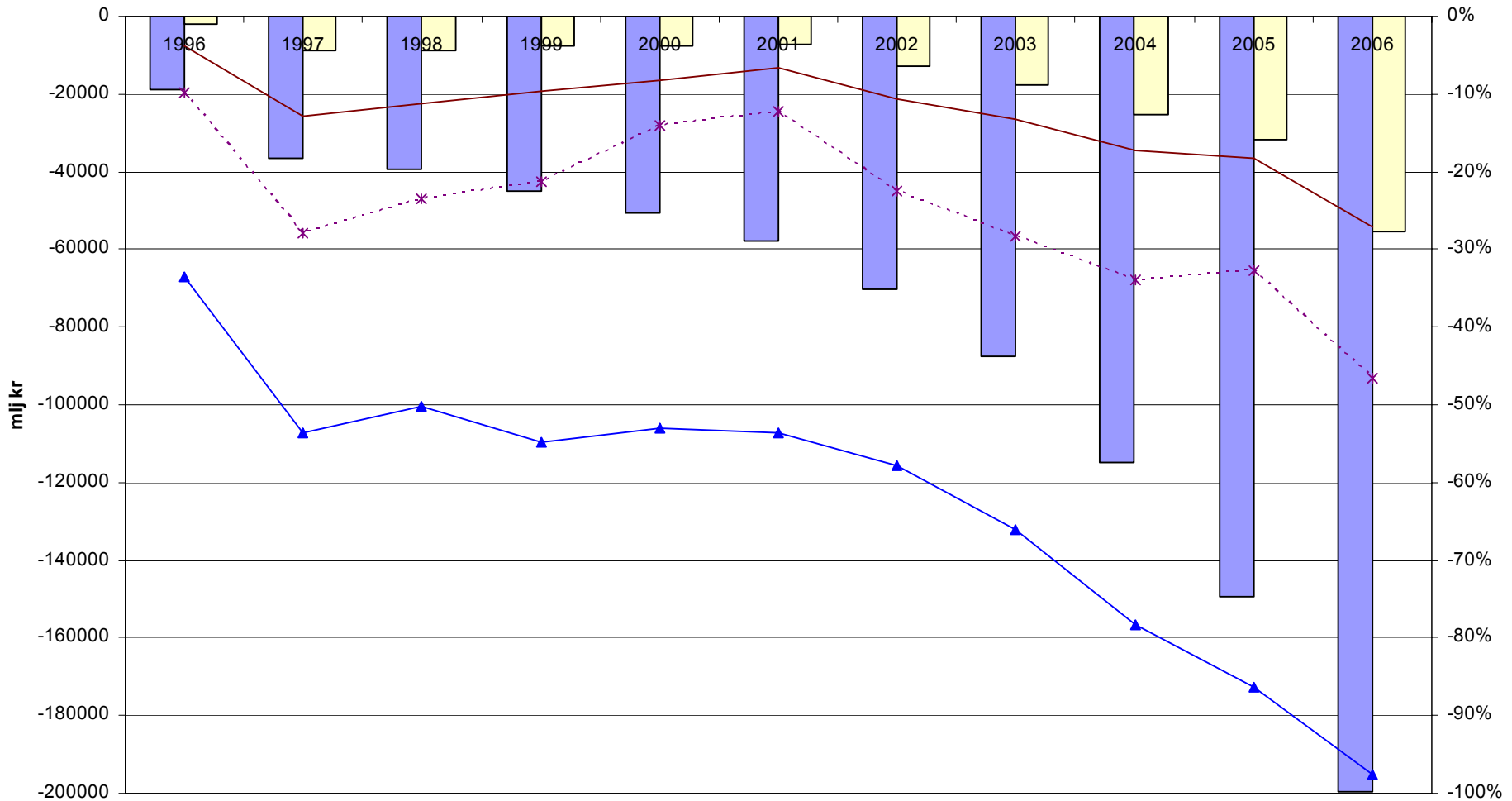

Allikas: Sachs 2000

Eesti majandusareng

Eesti välisvõlg

■ Koguvälisvõlg
 ■ Netovälisvõlg
 ▲ Koguvõlg SKP suhtes
 — Netovõlg SKP suhtes
 - - * Netovõlg põhiexposordi suhtes

Tehnoloogia ja majandus

- Eesti paratamatult sõltuv väliskapitalist ja mujal loodud tehnoloogiatest, **kuid Eesti senises poliitikas kaks klassikalist eksiarusaama**
 - väliskapital ei asenda kodumaiseid säästusid ja investeeringuid
 - tehnoloogia ei ole vabaturukaup, mis maailmaturul kõigile vähimagi omapoolse pingutuseta vabalt kättesaadav

Eesti innovatsioonipoliitika

- **1990+**
 - Aktiivne eitus: innovatsioonipoliitikat ei ole vaja, majandus areneb iseenesest
- **2000+**
 - Euroopa 'Lissaboni strateegia' mõjul peamised võtmesõnad aktiivses kasutuses, kuid teema tähtsus poliitilises protsessis marginaalne ning ametliku innovatsioonipoliitika mõju majandusarengule üsna nõrk

Mida teha?

- Pehme vs kõva maandumine?
 - finantsriskide maandamine; euro kasutuselevõtt
- Eesti tulevane roll Euroopas ja maailmajanduses?
 - Hariduse & teaduse kaasajastamine, tööturupoliitika
 - Avaliku poliitika koordineerimine

Mida saab president teha?

- Eesti strateegiline arengudiskussioon üsna nõrguke. Statistiliselt Eestis valitsuskoalitsiooni eluiga samas 1-2 aastat
 - Kas president võiks olla koostöös Riigikoguga jt osapooltega pikemaajalise strateegilist suunda andva arengudiskussiooni aktiivne eestvedaja?
 - Kes saab 2008-2009 Eesti järgmiseks peaministriks? Millist rolli mängib selles valikus võimaliku valitsusprogrammi sisu?

Kirjandusviited

